

הביתה לנוכח

אלה, מבין מאוני הרסיטל שנערך באולם אוהל, ושכבר הכירו היטב את הוריציות והפוגה על נושא להנדה, מאת ברהמס, הבחינו שהפסנתרן, בהגיעו לנקודה מסוימת שבפוגה, החל לנגנה מתחילה. הובר שונשה ארבע פעמים — אולם בלי הפסקת בצוץ הציירה — לא הובחן על ידי רובו של הקהל. מה שלא נעלם מעיני כל הצופים, היתה הציורה, שהמבצע עזב בחפזה את הבמה, ב"תום כל יצירה. הסוד נתגלה מאחורי הקלעים: הצטננות חזקה בת"שבוץ סלסלה את הסוליסט הצעיר לירכתי הבמה, שם קנח את חטמו, התעטש בריציפות. הצטננות זו, השפיעה כנראה גם על נגינתו של עמינדב אלוני: הבצוע המדויק ונקיר הטכניקה של יצירות ארבעת המחברים, בהם הצטמצמה חכנית הרסיטל (באך, ברהמס, דביזי, שופן) היה חסר גוון מוסיקלי או אישי.

כשהגיע עמינדב, יליד תל-אביב («במקרה» אומר אביו), בן לתושבי-חיפה, לשנתו השישית, חלו שני דברים חשובים בחייו: הוא החל, כאחרים בני-גילו, ללמוד בבית-הספר ובד בבד — לאחר שנת נסיון בנצוח על תזמורת הגן — הפך תלמיד המכון המוסיקלי קלי.

פסנתרן עמינדב אלוני
ישראל אינה פלשתינה

לאחר שקיבל שחרור משנת שרות (נו"ט רות), מטעם ועדת הנוער שליד הסוכנות, הגיע עמינדב ללוס-אנג'לס שבקליפורניה (ארצות-הברית). קבע, שבסמסטר הראשון ילמד רק מוסיקה, יקדיש את שאר זמנו ללימוד השפה האנגלית. אותו סמסטר הראשון הפקיד את עיני עמינדב לעבודה כי המוסיקה היא עתידו, שמו נמחה מרשימת תלמידי הטכניון, הוא הקדיש את כל זמנו למוסיקה.

חיפה עיר זרה. מלוס-אנג'לס עבר לג'וי יורק, למד בניו-יורק, בית הספר המפורסם למוסיקה, ובאוניברסיטה. שם נשא לאשה בת לוס-אנג'לס, שהכירה בעת לוחו את ה"מקהלה בה שרה.

כשערך איגוד המורים בארצות הברית, את בחינותיו המסורתיות לפסנתרנים צעירים (כל העובר אותו מקבל תעודת אמון) ניגש עמינדב, כאחד מאלה שהצליחו במיוחד, ל"תחרות, קיבל את הפרס הראשון, הופיע ב"רסיטל. שנה לאחר זאת, היה חתן הפרס הראשון. תחרות שנערכה מטעם האקדמיה למוסיקה בברוקלין.

לפני חדשים מספר הגיע ארצה, רצה להשי"תקע כאן, אולם שינה את החלטתו. אומר הצבר בן ה-24, אב לשני ילדים: "עזבתי את פלשתיין וחזרתי למדינת ישראל. השי"ת גויים שחלו אינם מתבטאים רק בהתפתחות ובגידול. האנשים שהשארתי אינם פה עוד. הכל זר לי. אני מטייל בחיפה והיא איננה חיפה שלי."

לאחר הקונצרטים ישוב, איפוא, אלוני איש חיפה ללוס-אנג'לס שלו, להשתלמות נוספת, להופעות.

האמת מאחורי היודי

(המשך מעמוד 7)

בין אלה, נמצאים חבריו במפ"ם, כי אורן היה מטלגרף כל יומיים-שלושה לארץ, מוסיף למברקו מכתבים מפורטים. שמועה אחת אומרת שניהל משא ומתן עם ראשי האיגודים המקצועיים על הידוק הקשרים בין מפ"ם והפרוצדיה העולמים (כל"מ), עם הקומאינפורם. שמועה אחרת אומרת שרצה לטפל בשיתור כמה מחברי השומר הצעיר, שעדיין נשארו במדינה ונאסרו. מבר"ק מסתורי אחרון של אורן למפ"ם כלל את המלים: "האם לגמור או לא?", רומז על הסכם כל שהוא שהיה צריך להיחתם.

באותם הימים כבר בוצעו המאסרים של סלאנסקי וחבריו היהודיים, שהואשמו הן בציונות והן בקומוניסטיזם (אורחות" עולם). בשיחתו עם הציר הישראלי, אריה קובוביץ, התפאר אורן בזה שכנס לזכות עם מנהיגים קומוניסטיים, הצביע על "האבסורד" שבצירוף שתי האשמות אלה, מכיון שהציר נותן היא ההיפך מאורחות-העולם. היתה זו פעולת ההסברה האחרונה של "השגריר הי"י".

בפעם האחרונה ביקר אורן אצל קובוביץ ב-30 בדצמבר, כשלא הופיע שוב, סבר ה"ציר, גם הוא מראשי הקונגרס היהודי הע"ל, כי נסע לוינה. אולם אורן נאסר כבר למחרת היום, ביום האחרון של שנת 1951. השיח מול הארזים. השמועה הראשונה כי אין ידיעות מאורן באה, בסודיות, ממשרד החוץ (שעקב, כנראה, אחרי מבר"קו של אורן למפ"ם). תחילה סברו שה"מריקאים בוינה חטפו אותו, או שאירעה לו תאונה דרכים. אולם ראובן שילוח, איש המסתורין במשרד-החוץ, כבר ניהש שנאסר בקשר עם ענין סלאנסקי.

הדור, לו נודע הדבר בראשונה, לא פיר"סם את הידיעה, לפי דוראתו המפורשה של זיאמה ארן, (או הקומיסאר הפוליטי של מפא"י בעתון). שריחם על המשפחה בקיבוץ מזור. אולם בינתיים נודעה הידיעה לכתב החיפאי של מעריב. כנראה מקורו בקיבוץ מזור, והיא הופיעה בעת ובעונה אחת בשני עיתוני הערב. מעריב פירסם את הסברה ש"סע לפראג כדי לשחרר את קרובו שמעון אורנושטיין, אזרח ישראלי שנאסר גם הוא. אולם דחתה זאת השערה כזו: הדמיון בשמות השנים היה מקרי בלבד, ואין ביניהם כל קרבה משפחתית.

מפ"ם לא ביקשה את עזרת משרד החוץ, כדי לשחרר את חברה, במקום זה שלחה או"מנחם באדר, חבר משקו של אורן, שחיפש את חברו בפאריס, ציריך ווינה, אך לא נכ"נס לציכוסלובקיה. משלא נשאו החיפושים פרי והוברר כי אורן יושב בבית סוהר צ'כי, שלחה מפ"ם שליח שני, שמחה פלפן, שליח זה נסע לאיטליה, פנה אל המדינאי ה"תיק פיאטרו נני, מנהיגה של מפלגה הדומה למפ"ם, ביקש את התערבותו.

נני השתדל אצל פלמירו טוגליאטי, מנ"היג הקומוניסטים האיטלקיים, ואצל לואי סאיאן, ראש הפרוצדיה של האיגודים המקצ"עיים. שניהם רמזו כי אין טעם רב לטפל בשיח קטן כמו אורן, כשהשלהבת אחזה בארזים כמו סלאנסקי, אנא פאוקר וחבריהם. ולא היה גם כל בטחון שלא יפלו ארזים נוספים, קרובים להם יותר.

החרמש והפטיש. מאז אותו רגע היה ברור שלא נפלה בפראג טעות קטנה, מן הסוג היכול לקרות בבית-המשפט ההגון ב"יורח; היה ברור שאין המדובר כלל במרדכי אורן בתור פרט. המשפט שתוכנן אותה שעה בפראג, כמו כל משפט-טיהור סובייטי — לא היה פעולה משפטית להעונשת פושעים בודדים, אלא פעולה פוליטית שבאה לשים את הדגש במיפנה מדיני רבתי של התנועה הקומוניסטית העולמית. המאורעות התקד"מו לקראת המשפט והיודי בעקביות של טרגדיה יוונית.

הטרגדיה האישית של מרדכי אורן היא שנקלע לשיני הגלגל כמעט במקרה, שנרמס בין הגלגלים לא כמרדכי אורן, בנו של בעל בית-מרוח גליצאי שהתישב בקיבוץ ישראלי. אלא כנציג מפ"ם, ובעיקר כנציג התנועה הציונית העולמית. הרגל השמאלית של הדיפלומטיה הצירי"ת נקטעה במכה אחת של החרמש. בנין החלומות של השומר הצעיר, אותו בנה משך שנים ארוכות של אכזבות ושנאה כאילו הושלם בשנות ירח-הרבש הגדול, נהרס ב"מהלומה אחת של הפטיש.

הגשר בין הקומוניזם הבינלאומי ומולדתו הסובייטית, לבין הציונות הבינלאומית ומר"לדתה הישראלית, התמוטט. מרדכי אורן, האיש מקיבוץ מזור, שעבר, במקרה, על הגשר בשעת המפולת, התרסק בתחתית ה"תהום. דרכו האישית, היודית, המשפט ש"ייערף לו, גורלו הסופי — שוב אינם אלא חלק אישי מקרי של מיפנה אכזרי בתולדות עמי.

פרופ' וייצמן ז"ל מתקבץ בחת-זהבות ע"י עובדי בית-ר שמן חיפה בבקורו במפעל ב-1946

אנגליית וצרפתית

בבית הספר לשפות "קרימה", רח' בן יהודה 74, תל-אביב. בימים א' ב' (7-8 בדצמבר) נפתחים קורסים חדשים כדלהלן:

אנגלית

- למתחילים: מ' 10-11, ב' 5-6, 9-10 בערב;
(2) למתקדמים ולמשתלמים מ' 9-10 בבוקר ובכל שעות הערב;
(3) לתלמידי בתי-סעמיים ותיכונים מ' 3-4, 4-5 אחה"צ.

צרפתית

- למתחילים: מ' 7-8 בערב; למתקדמים: מ' 5-6 בערב.
פרטים והרשמה: משעה 9-12 בצהריים, 3-9 בערב (פרט ליום ששי).

רדיו-דוקטור

תל-אביב, רחוב אידלסון 4, טלפון 5195

מעבדה מיוחדת בשביל: א. סרור של מנג'י-קוד ב. הקלטה על סרט ג. תקן של מ' ק' ר' ד' יו (TAPE RECORDER)

גם מפני גשם

— מנג' —
הסוכך
HASSOCHÉCH
נוסד ב-1934
רחוב הרצל 89, תל-אביב
טלפון 5473

י. רינדזונסקי

רח' הקישון 6, תל-אביב
גלופות קו גלופות רשת

פסנתרים
קניה — מכירה — תקונים
פזוני
וסטרמן את ספיר
תל-אביב, רח' רש"י 9

הודעה למנויים

מחיר המנוי לתקופה יולי-ספטמבר 1952 — 2,600
אוקטובר-דצמבר " — 2,600
המנויים אשר טרם המציאו את תשלומיהם, מתבקשים לפנות למערכת ולסדר זאת בהקדם האפשרי.